

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/44/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2215218246
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2017:2215218246.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a sudkýň: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Ľubica Bundzelová v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanej: C. G., nar. X.X.XXXX, bytom Y. Q. XXX/XX, K. E., o zaplatenie 2.318,60 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda, č. k. 16C/532/2015-52 zo dňa 23. septembra 2016, v časti, v ktorej súd žalobu zamietol a v závislom výroku o náhrade trov konania, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v zamietajúcej časti a v závislom výroku o náhrade trov konania r u š í a vec sa mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. konanie sa pre čiastočné späťvzatie žaloby zastavil v časti o zaplatenie 2.201,76 eura s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 16.9.2015. Výrokom II. žalobu o zaplatenie 116,84 eura s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 16.9.2015 zamietol a výrokom III. žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.Rozsudok odôvodnil tým, že žalobca vzal späť svoju žalobu v časti o zaplatenie 2.201,76 eura a žiadal od žalovanej zaplatiť 116,84 eura s úrokom z omeškania. Keďže žalovaná neprejavila nesúhlas so späťvzatím, súd podľa § 145 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) konanie v tejto časti zastavil (výrok I).

2. Žalobca sa domáha svojich nárokov zo zmluvy, ktorou banka poskytla žalovanej platobnú kartu, prostredníctvom ktorej mohla žalovaná čerpať peňažné prostriedky. Zároveň ich mala splácať v dohodnutých splátkach spolu s úrokmi a poplatkami. Takáto zmluva svojou povahou môže byť zmluvou o úvere v zmysle § 497 a nasledujúcich Obchodného zákonníka (ďalej len ObZ), ktorá sa v zmysle § 261 ods. 3 písm. d) ObZ spravovala treťou časťou ObZ. Pretože banka poskytovala tento úver v rámci svojho podnikania a žalovaná ho neprijímala na takéto účely, spĺňajú definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 5.2.2009. Zároveň obaja spĺňajú definíciu dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka (ďalej len OZ) v znení účinnom k tomuto dňu. Zmluva vzniknutá akceptáciou žiadosti z 5.2.2009 je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle § 52 a nasledujúcich OZ, ktoré sa od tohto dátumu nepochybne aplikujú aj v (inak) obchodnoprávných vzťahoch, keďže Obchodný zákonník spotrebiteľské zmluvy osobitne neupravuje (§ 1 ods. 2 ObZ). Potom najneskôr od účinnosti zákona č. 106/2014 Z. z. (1.4.2015) sa však aj v absolútnych obchodnoprávných vzťahoch musia prednostne použiť ustanovenia občianskeho práva, ak ide o spotrebiteľské vzťahy (§ 52 ods. 2 druhá veta OZ). Súčasťou zmluvy sa na základe vyhlásenia žalovanej obsiahnutého v texte zmluvy stali obchodné podmienky poskytovania kariet, ktorých pravdivosť žalovaná v konaní nespochybnila. Podľa ods. 37 písm. b) obchodných podmienok bola banka oprávnená pri omeškaní s niektorou splátkou napriek výzve vyhlásiť dlžný zostatok (teda celú dlžnú sumu) za okamžite splatný. Z ustanovení žiadosti, ani obchodných podmienok však nevyplýva presný dátum splatnosti jednotlivých splátok. Z definície jednotlivých pojmov v spojení s

ods. 29 až 31 obchodných podmienok však podľa názoru súdu možno vyvodíť, že jednotlivé splátky boli mesačné a museli byť splatné najneskôr do konca nasledujúceho mesiaca. Z prehľadu splátok pritom vyplýva, že posledná splátka bola zaplatená v júni 2012.

3. Premlčacia doba je podľa § 101 OZ trojročná, pričom podľa § 103 OZ plynie v tomto prípade premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa však pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. V prerokúvanej veci spoločnosť Consumer Finance Holding a.s. celý dlh zosplatnila listom z 2.11.2012. Ustanovenie § 53 ods. 8 OZ umožňovalo vykonať právo zosplatnenia až po trojmesačnom omeškaní so splatením niektorej splátky. Vzhľadom na dátum listu (2.11.) tak k zosplatneniu výpoveďou mohlo dôjsť len v dôsledku omeškania so splátkou splatnou 31.7.2012, keďže od jej splatnosti do 2.11.2012 uplynuli viac ako tri mesiace. V zmysle už citovaného § 103 OZ však plynie premlčacia doba celého zosplatneného dlhu nie od okamihu doručenia oznámenia alebo výzvy veriteľa na jeho splatenie, ale od zročnosti nesplnenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Ak teda v prerokúvanej veci išlo o splátku splatnú koncom júla 2012, začala týmto dňom plynúť premlčacia doba pre splatnosť celého zvyšku dlhu žalovanej. Trojročná premlčacia doba zosplatneného zvyšku dlhu tak uplynula najneskôr koncom júla 2015. Na tento záver nemá nijaký vplyv to, že § 53 ods. 9 OZ umožňuje uplatniť právo podľa § 565 OZ až po trojmesačnom omeškaní. Predovšetkým, v tejto časti je toto ustanovenie lex specialis k § 565 druhej vete OZ, podľa ktorého možno toto právo uplatniť len do splatnosti nasledujúcej splátky. Ak totiž pri pôžičke splácanej mesačnými splátkami musí uplynúť trojmesačné omeškanie s niektorou splátkou, za ten čas sa stanú splatné najmenej dve ďalšie splátky. V takom prípade by veriteľ z takejto spotrebiteľskej zmluvy nikdy nemohol uplatniť právo podľa § 565 OZ. To je však v rozpore s § 565 OZ, ktorý jasne hovorí, že toto právo uplatniť môže (avšak len za tam uvedených podmienok). Teda v prípade spotrebiteľskej zmluvy môže veriteľ uplatniť právo podľa § 565 OZ po uplynutí trojmesačného omeškania s niektorou splátkou bez ohľadu na to, že medzičasom boli zročné ďalšie splátky. To však, ako už bolo uvedené, nemá vplyv na plynutie premlčania. Ustanovením § 53 ods. 9 OZ sa totiž nijako nenovelizovalo ustanovenie § 103 OZ, preto aj v prípade spotrebiteľských zmlúv platí, že premlčacia doba začína plynúť od zročnosti splátky, kvôli ktorej sa predčasné splatenie žiada, nie od okamihu predčasného splatenia. Keďže § 53 ods. 9 OZ umožňuje predčasné splatenie uplatniť až po trojmesačnom omeškaní s niektorou splátkou, je práve táto splátka tou splátkou, „pre nesplnenie ktorej sa stane zročným celý dlh“ v zmysle § 103 OZ. Preto od jej zročnosti (a nie až uplynutím troch mesiacov, resp. zosplatnením) plynie premlčacia doba v zmysle tohto ustanovenia. Premlčacia doba na splatenie zvyšku dlhu žalobcu zo zmluvy o pôžičke medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s., a žalovanou tak uplynula najneskôr koncom júla 2015. Nárok na úroky z omeškania ako akcesorický nárok na príslušenstvo k hlavnému záväzku pritom podlieha rovnakému premlčaniu ako záväzok hlavný. Premlčanie istiny malo za následok aj premlčacie nároku na úroky z omeškania. Žaloba podaná na súd 22.10.2015 je tak podaná po uplynutí premlčacej doby celého úveru, ako aj zodpovedajúcich úrokov z omeškania. Keďže žalovaná je spotrebiteľom, musel súd v zmysle § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa prihliadnúť na premlčanie práva aj bez, inak potrebnej (§ 100 ods. 1 tretia veta OZ) námietky žalovanej. Preto bolo treba žalobu zamietnuť (výrok II).

4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 256 ods. 1 CSP, keďže žalobca späťvzatím žaloby zastavenie konania zaviniť a vo zvyšku mala žalovaná vo veci plný úspech (výrok III).

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie žalobca prostredníctvom právneho zástupcu v časti, v ktorej súd žalobu o zaplatenie 116,84 eura s príslušenstvom zamietol z dôvodu, že súd prvej inštancie vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Žalobca nesúhlasí s právnym posúdením vyhodnotením otázky premlčania. Súd pre posúdenie plynutia premlčacej doby vychádzal z nepreukázaných údajov, z dátumu poslednej neuhradenej splátky, ktorá založila právo veriteľa žiadať predčasné splatenie. Žalobca však nesúhlasí s týmto posúdením, nakoľko predmetný údaj nemožno stotožňovať s ukončením zmluvy, resp. s vyhlásením predčasnej splatnosti úveru. Z ustanovenia § 565 OZ vyplýva, že pri plnení v splátkach vzniká veriteľovi právo na zosplatnenie celého dlhu len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak veriteľ svoje oprávnenie nevyužije, plynie premlčacia doba pre každú splátku samostatne. Ak však dlžník nesplní v určenom termíne ani ďalšiu splátku, veriteľovi opätovne vzniká právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť, pričom ak toto právo využije, tak premlčacia doba všetkých splátok do budúca začne plynúť od splatnosti tejto ďalšej nesplnenej splátky. V zmysle § 103 a § 565 OZ, ak sa nesplní niektorá splátka, stane sa zročným celý dlh a veriteľ môže žiadať o zaplatenie celej pohľadávky. Toto dojednanie sa však viaže na oprávnenie veriteľa vyhlásiť mimoriadnu

splatnosť celého úveru. Veriteľ však môže toto svoje právo na zaplatenie celého zvyšku dlhu uplatniť iba do zročnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak veriteľ toto svoje právo nevyužije a proti dlžníkovi neuplatní zaplatenie celého zvyšku dlhu, prestane dnom zročnosti najbližšie nasledujúcej splátky plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu. Jednotlivé splátky sa opäť budú premlčovať samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Dňom nesplnenia tejto splátky by nanovo začala plynúť premlčacia doba pre celý zvyšok dlhu. Žalobca poukazuje na skutočnosť, že listom zo dňa 02.11.2012 právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného k úhrade dlžnej sumy do 10 dní od jej doručenia. Žalovaný predmetnú upomienku neprevzal, preto bola dňa 19.11.2012 vrátená právnomu predchodcovi žalobcu. Poskytnutá lehota teda uplynula dňa 29.11.2012, pričom dňom nasledujúcim, teda 30.11.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu (30.11.2012) potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby. Žalobca si nemohol uplatniť svoj nárok skôr. Uvedený názor vyplýva aj zo súdnej praxe, rozhodnutia

Najvyššieho súdu zo dňa 31.07.2008, sp. zn. 4Cdo/146/2008, ktoré sa odklonilo od doterajšej judikatúry (R 28/84): "Podľa názoru dovolacieho súdu aj v prípadoch, v ktorých čas splnenia nebol dohodnutý, ani ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, začína premlčacia doba plynúť dňom splatnosti dlhu, ak obsahom záväzku je povinnosť niečo dať alebo konať. I keď začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby je vymedzený objektívne (od slova "mohlo" a nie "mohol"), nemôže predchádzať vzniku nároku, ktorý vzniká až

splatnosťou. V právnej teórii je nárok chápaný ako právna možnosť uplatniť svoje subjektívne právo, t.j. domáhať sa právnej ochrany jeho realizácie. Keďže žalobný návrh bol podaný dňa 22.10.2015, premlčacia doba k predmetnému dátumu neuplynula. Na základe vyššie uvedeného žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu preskúmal a v zmysle ustanovenia § 388 CSP ho zmenil tak, že vyhovie žalobnému návrhu, resp. v zmysle § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si žalobca vyčíslil trovy odvolacieho konania vo výške 46,72 eura, ktoré pozostávajú zo súdneho poplatku za podané odvolanie vo výške 16,50 eura a z trov právneho zastúpenia odvolacieho konania vo výške 30,22 eura s DPH. Trovy právneho zastúpenia odvolacieho konania pozostávajú z jedného úkonu právnej služby vo výške 19,92 eura s DPH a režijného paušálu k úkonu právnej služby vo výške 10,30 eura s DPH (podanie odvolania).

6. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

7. Predmetom nároku žalobcu (po čiastočnom späťvzatí žaloby v časti o zaplatenie 2.201,76 eura s príslušenstvom) bolo zaplatenie sumy 116,84 eura s úrokom z omeškania vo výške 8,05% ročne od 16.9.2015 do zaplatenia, pričom žalobca nárok odvodzuje zo zmluvy o vydaní platobnej karty uzavretej medzi právnym predchodcom žalobcu (VÚB bankou) a žalovaným 12.2.2009. Na základe zmluvy o vydaní platobnej karty bol žalovanému poskytnutý úverový rámec, ktorý mal žalovaný splácať mesačnými splátkami vo výške 29,87 eura vždy k poslednému dňu v mesiaci. Právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť dlžného zostatku žalovaného listom zo dňa 2.11.2012 a vyzval žalovaného na zaplatenie dlhu vo výške 1.114,36 eura v lehote 10 dní od doručenia vyhlásenia. Vyhlásenie bolo žalovanému uložené na pošte 8.11.2012.

8. S prihliadnutím k rozsahu a dôvodom odvolania žalobcu je predmetom prieskumu odvolacieho súdu posúdenie správnosti plynutia premlčacej doby, čo bolo dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu v časti o zaplatenie 116,84 eura. Rozsudok súdu prvej inštancie nadobudol vo výroku I., ktorým bolo konanie v časti o zaplatenie 2.201,76 eura s príslušenstvom, právoplatnosť.

9. Podľa § 103 OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

10. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

11. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

12. V posudzovanej veci bolo nesporné, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je vzťahom založeným spotrebiteľskou zmluvou a v sporoch o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy je súd oprávnený a povinný vykonať dokazovanie aj nad rámec návrhov strán sporu v záujme ochrany slabšej strany sporu, za ktorého sa považuje aj spotrebiteľ.

13. Uplatnenie práva na splatenie celej pohľadávky (ako vyhodnotil súd prvej inštancie uplatnené právo žalobcu na zaplatenie dlhu naraz) je v zmysle citovaného § 565 OZ viazané na splnenie troch podmienok; 1) možnosť uplatniť splatenie celého dlhu naraz bola výslovne určená v dohode medzi veriteľom a dlžníkom alebo v súdnom rozhodnutí; 2) dlžník nespĺní niektorú zo splátok v deň jej splatnosti a 3) veriteľ požiadal dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Vzhľadom na charakter nároku uplatňovaného žalobcom v konaní (plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy) je potrebné doplniť, že § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám tak, že musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr po uplynutí trojmesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky a veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Podľa názoru odvolacieho súdu uvedené ustanovenie Občianskeho zákonníka je potrebné riadne aplikovať, keďže je súčasťou právneho poriadku (na rozdiel od právneho názoru súdu prvej inštancie). Jeho zmyslom je poskytnúť ochranu spotrebiteľovi v tom, aby ho veriteľ nevyzýval na zaplatenie celého dlhu ihneď, keď sa dostane s platením dlhu do omeškania. Je možné pripustiť, že spotrebiteľ sa môže ocitnúť v situácii, keď dočasne (na nie dlhú dobu) nie je schopný splácať svoje záväzky z rôznych ekonomických dôvodov (strata zamestnania, nedostatok príjmu). Napokon úverové rámce, alebo účelové, krátkodobé pôžičky využívajú predovšetkým nízkoprijímové skupiny obyvateľstva, ktoré majú problém zaplatiť dlh naraz, preto využívajú služby poskytnutia úverového rámca platobnou kartou, alebo si berú účelové pôžičky (úvery). Je preto vždy v záujme spotrebiteľa, aby dlžnú sumu mohol predovšetkým splácať v splátkach a nie naraz. Je potrebné tiež pripustiť, že po dlhodobom nesplácaní úveru prestane byť v záujme spotrebiteľa zaplatenie úveru v splátkach, pretože mu vzniká povinnosť platiť sankcie spojené s neplatením dlhu včas (úroky, zmluvné pokuty, úroky z omeškania). Je preto potrebné ustáliť hranicu, kedy je pre spotrebiteľa ešte výhodné splácať dlh splátkami a kedy už to výhodné nie je.

14. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie vyhlásenie o predčasnej splatnosti dlžného zostatku žalobcu zo dňa 2.11.2012 vyhodnotil ako právo veriteľa požadovať od dlžníka celé nesplatené plnenie. Súd prvej inštancie posudzuje uvedený úkon aj ako možnú výpoveď zmluvy. Podľa názoru odvolacieho súdu o výpoveď nejde, žalobca počas konania netvrdil, že by zmluvu vypovedal a výpoveď súd neposudzoval podľa § 582 OZ. Výpoveď ako jednostranný právny úkon má rozdielne následky ako vyhlásenie o predčasnej splatnosti dlhu.

15. Žalobca v odvolaní poukazoval na to, že vyhlásenie o predčasnej splatnosti dlžného zostatku žalobcu zo dňa 2.11.2012 mala za následok, že celý dlh sa stal splatným po doručení listiny a po poskytnutí lehoty na plnenie 10 dní, t.j. 29.11.2012, pričom dňom nasledujúcim, teda 30.11.2012 došlo k splatnosti celej dlžnej sumy. Zároveň je od tohto dátumu (30.11.2012) potrebné posudzovať začiatok plynutia premlčacej doby.

16. Ustanovenie § 103 OZ rešpektuje zásadu zmluvnej voľnosti občianskoprávných vzťahov, ktorá umožňuje, aby sa zmluvné strany dohodli aj na splnení dlhu plnením v splátkach. Zákon stanovuje, kedy v prípade dohody o plnení v splátkach začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok a to tak, že jednotlivé splátky sa premlčujú samostatne (premlčacia doba jednotlivých splátok začína plynúť odo dňa zročnosti jednotlivých splátok). Ustanovenie § 103 OZ však treba vykladať vo väzbe na právne dôsledky uvedené v ustanovení § 565 OZ, ktoré obmedzuje veriteľa v práve požadovať splnenie celého dlhu.

Právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky môže veriteľ len do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Ak by veriteľ svoje právo nevyužil, pokračovala by premlčacia doba iba vo vzťahu k neuhradenej splátke. Samotnú realizáciu splatnosti dlhu ustanovenie § 565 OZ podmieňuje žiadosťou veriteľa (jednostranným právny úkonom) a nenastáva automaticky zo zákona. Ako bolo vyššie uvedené, § 53 ods. 9 OZ modifikuje § 565 OZ vo vzťahu k spotrebiteľským zmluvám tak, že musí ísť o spotrebiteľskú zmluvu, strata výhody splátok nenastáva automaticky pre nesplnenie niektorej splátky, ale až po uplatnení práva veriteľa; veriteľ môže toto právo uplatniť najskôr po uplynutí trojmesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky a veriteľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na zaplatenie celej pohľadávky. Pre splatnosť pohľadávky v dôsledku straty výhody splátok nie je významné, kedy veriteľ mohol dlžníka z dôvodu jeho omeškania so splátkami o zaplatenie celej pohľadávky (alebo jej zostatku) najskôr požiadať, ale či a kedy sa rozhodol svoje oprávnenie využiť a o zaplatenie celej pohľadávky skutočne požiadal (nejde o povinnosť vyzývať dlžníka). Z § 565 OZ vyplýva, že k zosplateniu dlhu nemôže dôjsť predtým, ako bude výzva na zosplatenie doručená dlžníkovi (tento záver vyplýva aj z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 21 Cdo 456/2006, podľa ktorého bolo na veriteľovi, či a prípadne kedy svoje oprávnenie požadovať zaplatenie celého dlhu (zostatku úveru s príslušenstvom) využije a že splatnosť celého dlhu nemôže nastať skôr, dokiaľ veriteľ nepožiča dlžníka o zaplatenie dlhu z dôvodu omeškania s platením splátok; pre splatnosť celej pohľadávky nie je významné, kedy veriteľ mohol dlžníka z dôvodu jeho omeškania s platením splátok najskôr požiadať, ale či sa rozhodol svoje právo využiť, lebo inak by mal voči dlžníkovi naďalej nárok na zaplatenie dlhu v splátkach). Nemožno preto súhlasiť s právnym názorom súdu prvej inštancie, že k zosplateniu dlhu dochádza dňom, kedy si veriteľ právo mohol uplatniť, t.j. už nezaplatením prvej splátky. V takejto dôkaznej situácii (rešpektujúc povinnosti súdu pri rozhodovaní o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy) nebolo možné vychádzať z názoru súdu prvej inštancie o premlčaní nároku žalobcu a preto jeho záver o premlčaní celej uplatnenej pohľadávky nebol správny.

17. Odvolaciemu súdu z vyššie uvedených dôvodov neostávalo iné, než v záujme zachovania práva účastníkov konania na riadny dvojinštančný proces so všetkými jeho atribútmi (zahŕňajúci vykonávanie základného dokazovania, dostatočné právne posúdenie veci a vypracovanie rozhodnutia s odôvodnením zodpovedajúcim úprave v § 220 ods. 2 CSP) rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a podľa odseku 2 rovnakého paragrafu i zákona, vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

18. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude posúdiť platnosť a účinnosť uzatvorenej zmluvy o vydaní platobnej karty z 12.2.2009, rozsahu práv a povinností zmluvných strán z nej plynúcich (okrem iného aj prípadnej dohody zmluvných strán o práve veriteľa uplatniť si splatnosť celého dlhu naraz), vzniku práva žalobcu požadovať od žalovaného predčasné zaplatenie celej pohľadávky. V prípade, ak súd dospeje k záveru, že zmluva o vydaní platobnej karty bola uzavretá platne a žalobca platne vyzval žalovaného na zaplatenie celej dlžnej sumy, je potrebné posúdiť premlčanie podľa § 103 OZ veta druhá. V prípade, ak vykonaným dokazovaním bude preukázané, že dohoda o možnej okamžitej splatnosti nebola dojednaná, je potrebné posúdiť premlčanie konkrétnych splátok pôžičky podľa § 103 OZ veta prvá. Výsledky dokazovania je potrebné vyhodnotiť a vysporiadať sa s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou strán sporu, pričom nové rozhodnutie je potrebné v súlade s § 220 ods. 2 a 3 CSP riadne odôvodniť. Pre úplnosť odvolací dodáva, že súdu prvej inštancie vyplýva poučovacia povinnosť podľa § 292 CSP.

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách konania (§ 396 ods. 3 CSP).

20. Toto uznesenie bolo prijaté v odvolacom senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).